

GENTSE MEMORIEDAGEN: 7-8 JANUARI. AANVULLINGEN.

7 Januari 1430

Derde Huwelijk te Brugge van Filips de Goede met Isabeau van Portugal.
Hij was reeds getrouwd met haar bij procuratie.
Zie ook artikel in “Ghendtsche Tydinghen” van 2013 - N° 2 - pp.92-102

7 Januari 1579

De “Malcontenten” ondertekenen de Confederatie van Arras.
De “Pacifatie van Gent”, getekend in 1576, die de vrijheid van godsdienst voorzag, hield niet lang stand. Het Waals gedeelte der Nederlanden (Namen, Henegouwen, etc) bleef niet lang trouw aan dit Pact, deze zogenaamde “Malcontenten” vonden dat slechts de katholieke godsdienst toegelaten mocht worden.
Als herkenningsteken droegen zij een paternoster rond de hals. Vandaar dat ze de bijnaam kregen van “Paternosterknechten.”

7 Januari 1744

Huwelijk van Karel van Lotharingen met een zuster van Maria-Theresia.
Zie ook “Ghendtsche A Tydinghen” - 2001 - N° 6 - pp. 392-393

7 Januari 1762

Geboorte van Emmanuel Helias d’Huddeghem,
Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2011 - N° 3 - pp. 272-273

7 Januari 1831

Waarneming van een schitterend “Noorderlicht” in Gent.

7 Januari 1872

Stichting van de Zetternamkring.
Dit was een studentenvereniging die gesticht werd in café “De Hazewind” op de Korenmarkt onder het motto “Voor Taal en Kunst”. Rond 1910 werd er ver-

gaderd in “De Brouwerij” in het heilig Geeststraatje.

Eugène Zetternam is het pseudoniem van Joost Jozef Diricksens. Deze schildersgast van beroep werd in Antwerpen geboren op 4 april 1826.

Hij werd bekend als schrijver van sociale romans. Hij kwam naar Gent in 1846, huurde eerst een kamertje in de Brabantdam, later in de Molenaarstraat. Buiten Zetternam schreef hij ook nog onder andere pseudoniemen zoals A.M. Albrecht en L. Ysendijck.

Hij stierf op 10 oktober 1855 op 29-jarige ouderdom.

In Gentbrugge werd er een straat naar hem genoemd.

7 Januari 1853

Charles Nolet neemt een brevet op zijn uitvinding.

Wat had die horlogemaker uitgevonden en wat was daar zo speciaal aan?

Wel, hij was toch wel iets meer dan een gewone horlogemaker. Op een dag in 1851 was Schepen Napoleon De Pauw op weg naar het Stadhuis. In de Mageleinstraat bleef hij geïntrigeerd staan voor de winkel van Charles Nolet. Op het raam was een uurwerk bevestigd dat scheen te werken zonder mechanisme. Daar wilde hij toch meer over weten, stapte de winkel binnen en vroeg aan Nolet de verklaring voor dit mysterie: het was een elektrisch uurwerk dat met een draad verbonden was aan een moederklok. Simpel, niet waar? Ja, maar niet in 1851.

Na een beraadslaging in het College kreeg Nolet de toelating om een elektrisch uurwerk te plaatsen aan de lantaren rechtover zijn deur, m.n. op de hoek van de Mageleinstraat en de Bennesteeg. Vanzelfsprekend wilde iedereen dit wonder gaan bekijken. Nolet voelde dat daar muziek inzat en nam een brevet op zijn uitvinding.

In 1853 kreeg hij van de Stad de opdracht 100 dergelijke horloges te plaatsen. De moederklok die alles commandeerde was opgesteld in het Belfort.

Men was zo tevreden over het resultaat dat Nolet van de Stad een gouden medaille kreeg. Van toen af ging het Nolet voor de wind en hij mocht zijn horloges ook plaatsen in Brussel en in Marseille.

Hij was de officiële horlogemaker van de Stad en bouwde het uurwerk dat in 1853 in de nieuwe toren van het Belfort geplaatst werd en dat het toch 60 jaar uithield want het werd pas vervangen in 1913. Hij kreeg zo danig veel werk dat hij zijn ontslag indiende als stadshorlogemaker. Hij had inmiddels een atelier ingericht in het Schouwvagerstraatje, maar dat werd uiteindelijk te klein en hij richtte een groter atelier en ijzergieterij op aan de Keizerpoort, daar waar nu het Keizerpark is. Deze werkplaats zou later bekend worden als Atelier de Nobele-Nolet, een naam die heel oude Gentenaars nog wel vertrouwd

in de oren zal klinken.

In 1856, dus jaren na Nolet, plaatste de Franse horlogemaker Louis Bréguet een elektrisch uurwerk op de Pont-Neuf. Volgens een lang gevestigde traditie verklaarden de Fransen dat de uitvinder van de elektrische uurwerken een Fransman was, maar het Stadsbestuur van Gent liet hen weten dat, als ze de echte uitvinder wilden zien, zij maar eens naar Gent moesten komen.

7 Januari 1930

Dood van Schepen Maurice De Weert.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2010 - N° 4 - p. 309

7 Januari 1938

Dood van de kunstschilder Charles Doudelet.

Hij werd geboren in Rijsel op 8 februari 1861.

Hij ging naar het Atheneum, maar toen hij 16 jaar was stierf zijn vader en om den brode ging hij werken aan de Universiteit waar hij wetenschappelijke onderwerpen tekende. Italië was zijn tweede vaderland, hij woonde in Florence van 1902 tot 1925.

Hij kwam terug naar Vlaanderen en onderwees grimeerkunst aan de Gentse toneelschool. Hij illustreerde ook boeken van Maurice Maeterlinck.

Hij werd begraven op het Campo Santo. Zijn graf werd hersteld in 1963. In het Museum voor Schone Kunsten hangen drie doeken van hem.

7 Januari 1959

Dood van Alfred Vander Stegen. Hij werd geboren in 1869.

In 1891 behaalde hij aan onze Universiteit het diploma Burgerlijk Bouwkundig Ingenieur. Een jaar later won hij de Interuniversitaire wedstrijd.

Na een korte passage bij Brugge en Wegen, wordt hij directeur van de fabriek de Kerchove die later zou versmelten met Carels. Beheerder bij de N.M.B.S. was hij ook actief in de Kamer van Koophandel en Nijverheid en de Maatschappij voor Land- en Tuinbouw. In 1907 werd hij liberaal gemeenteraadslid en zou dit 40 jaar blijven.

Van 1921 tot 1940 en van 1944 tot 1946 was hij Burgemeester van Gent.

Van 1927 tot 1959 was hij Voorzitter van “La Concorde”. In 1946 - hij was toen 77 jaar - diende hij zijn ontslag in als Burgemeester en Senator.

7 Januari 1970

Dood van Pater-Minderbroeder Andreas Bosteels.

Hij werd geboren in Ninove in 1901.

Hij trad in de Orde in 1920 en werd priester gewijd in 1927.

Hij had gestudeerd aan St-Lucas en werd bekend als kunstschilder. Hij maakte meer dan 900 schilderijen.

8 Januari 1456

De Broeders van de Derde Orde kopen een huis met aanpalende weide op het Meerhem. Dit zou later het klooster der Chartreuzen worden.

8 Januari 1469

Een Gentse delegatie, waaronder de dekens van de 52 neringen, komen in Brussel vergiffenis afsmeaken van Karel de Stoute.

zie ook "Ghendtsche Tydinghen" - 2004 - N° 1 - pp. 45-47

8 Januari 1677

De Paus keurt de oprichting goed van de Broederschap van St-Ivo.

Een jaar voordien had de gerechtskamer besloten "aen zyne heylicheyt den Paus permissie te vraegen om te erigeeren een confraterniteyt van St-Ivo"!

Vanaf 1679 zong men te zijner ere een plechtige mis in de St-Michielskerk.

Tijdens de Franse overheersing afgeschaft, werd de Broederschap opnieuw in het leven geroepen ten jare 1883. De leden stellen zich ten dienste van alle behoeftigen die in moeilijkheden of in processen verwickeld zijn.

8 Januari 1841

Dood van Bernard Van Wambeke.

Zoals dat wel meer gebeurd is dat een naam die wel niet veel zal zeggen aan de meeste lezers.

Hoewel geboren in Aalst mogen wij hem toch opnemen in de galerij van Gentse Republikeinse figuren die hier een rol gespeeld hebben gedurende de Franse bezetting, maar ook nog daarna.

Het feit dat hij zijn studies gedaan had aan de Universiteit van Leuven, belette hem niet uitgesproken antiklerikaal te zijn. Hij vestigde zich als advocaat in Gent in 1786. Alhoewel stammend uit de gegoede burgerij en het hem zeker

niet aan financiële middelen ontbrak, leefde hij eerder sober in zijn huis in de Lange Steenstraat...

Wanneer de Fransen hier voor de eerste maal binnenvallen, wordt hij schepen benoemd. Een benoeming die beschouwd kon worden als een vergiftigd geschenk, want zijn taak was ondankbaar en uiterst onpopulair: hij diende namelijk in te staan voor de niet aflatende opeisingen. Hij had de moed zijn ontslag in te dienen, maar dat werd geweigerd en er kwam slechts een einde aan deze functie bij de terugkeer van de Oostenrijkers.

Wanneer de Fransen hier voor de tweede maal verschijnen wordt de Gemeenteraad afgeschaft en vervangen door een "Commission Municipale" bestaande uit 40 leden. Van Wambeke wordt er de secretaris van. Het kon niet missen dat de gematigde Van Wambeke in conflict zou komen met de fanatieke Du Bosch die hier verschillende jaren de plak zou zwaaien. In een brief naar Parijs beschrijft Du Bosch hem als een vijand van de Republiek en Van Wambeke belandt in de gevangenis. Na een onderzoek kan hem niets verweten worden en na twee maanden komt hij vrij.

De dan almachtige Du Bosch laat niet los en laat Van Wambeke een tweede maal opsluiten onder voorwendsel "de veiligheid van het Departement te vrijwaren". Hij belandt deze keer in de beruchte Ste-Pélagiegevangenis in Parijs. Na één maand is hij terug in Gent en deze maal is het zijn beurt. In een vlamme brief aan het "Directoire" doet hij eens het boekje open van Du Bosch, op dat ogenblik de meest gehate man in Gent. Deze brief heeft effect en Du Bosch wordt afgezet.

Onder het Hollands Regime vervulde Van Wambeke nog verschillende belangrijke functies en toen hij in 1841 stierf, was hij professor aan de Rechtsfaculteit van onze Universiteit.

8 Januari 1853

Dood van Drieske Nijpers.

Zie "Ghendtsche Tydinghen" -2003 - N° 4 - p. 257

8 Januari 1875

Geboorte van Irène Fuerison.

Deze blinde componiste schreef o.m. liederen, preludes voor piano, trio's voor piano, klarinet en cello, etc.

Zij stierf hier op 26 Juni 1931.

8 Januari 1888

“Geboorte van de Gentse toneelster Gaby Bouïart.

Zij debuteerde in 1905 in het “Van Crombrughes-Genootschap” in “Op Hoop van Zegen” van Herman Heyermans. Zij volgde lessen in het Conservatorium waar zij in 1908 de Grote Prijs met onderscheiding behaalde. Zij was een vaste waarde in de Vlaamse schouwburg, maar trad ook op in de

Gaby Bouïart, hier met Henri Hesselinck.

K.N.S. in Antwerpen en in amateurgezelschappen. Zij werd ook gekend als een revuester waar zij vaak de rol vervulde van “Commère”, dikwijls met Evarist De Boever als “Compère”.

8 Januari 1904

Dood van Pol Deschamphelaere.

Was een zoon van de stichter van het rubberbedrijf.

Hij was van een progressief-democratische tendens. Hij stichtte in 1866 een “Gentse Volksbank”. In 1867 een “Volksbond” van Gentse kringen met het

doel een uitbreiding van het kiesrecht te bekomen. Eveneens in 1867 een “Levensmiddelen coöperatieve”...

Hij was te Gent geboren op 14 maart 1839.

8 Januari 1908

Een schrikkelijk ongeluk aan de Dampoort: drie doden en een kind het been afgereden door een trein.

8 Januari 1913

De Draak wordt teruggeplaatst op de nieuwe toren van het Belfort.

8 Januari 1948

Laurel en Hardy in Gent.

Zij treden in de “Capitole” op in een revue “Hollywood Parade”.

Hugo Collumbien

“Laurel en Hardy met tussen hen Hélène Maréchal